

Velkommen til

Dit digitale liv
– din digitale arv

Arrangeret af :
Distrikt 10, IT-Temadag,
ÆldreSagen

Ældre @ Sagen

Willi Nielsen

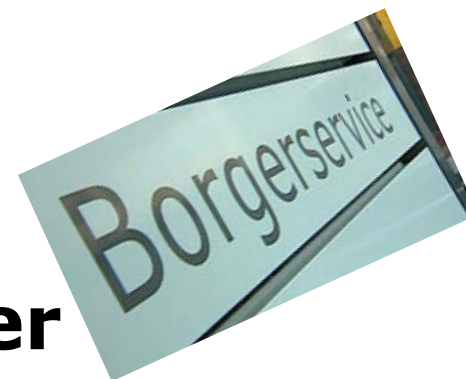
Vordingborg lokalafdeling, IT-gruppen

IT-koordinator, distrikt 7

Sydsjælland, Lolland-Falster

4 kommuner,

105 IT-frivillige,

Formålet med denne gennemgang

- **Hvad forstås ved "Dit Digitale liv"**
- **Hvad forstås ved "Din digitale arv"**
- **Hvad kan du selv gøre – i tide 😊**

"Skyd ikke budbringeren"

Der var engang noget, som hed en knallert:

- Var det knallerten, som var problemet
- Eller var det måden, vi brugte den på
 - Med "udboring"
 - Med larm og effekter,

Indholdet i denne gennemgang er med kilde fra:

- foreningen "Liv & Død", (førhen "Dansk ligbrændingsforening")
- Borgerservice, e-Boks, Kirkekontoret, Banker

“Dit digitale liv”

“ Vi har alle et digitalt liv og efterlader en digital arv spredt ud på nettet.

Kirsten Søndergaard,
sekretariatschef i Landsforeningen
Liv&Død.

KL
DIA
C
DIGI

“Dit digitale liv”

Generelt menes alt det, som du opbevarer / gemmer digitalt

For overskuelighedens skyld deles det op i 4 områder:

a1) **Lokalt:** På din PC, Tablet, Smartphone – **praktisk**

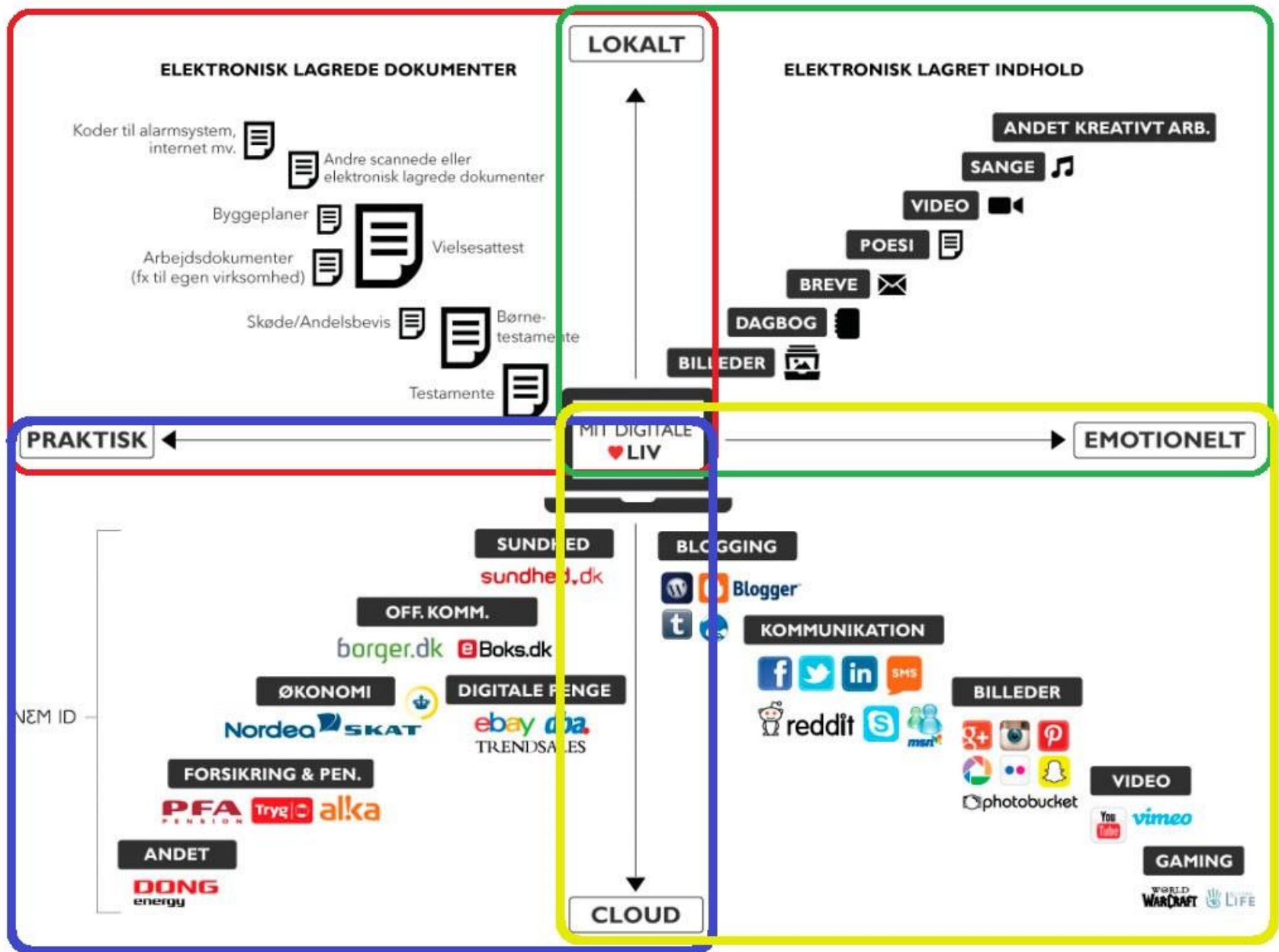
a2) **Lokalt:** På din PC, tablet, Smartphone – **emotionelt (=privat)**

b1) **I “Skyen”** – **praktisk**

b2) **I “Skyen”** – **emotionelt (=privat)**

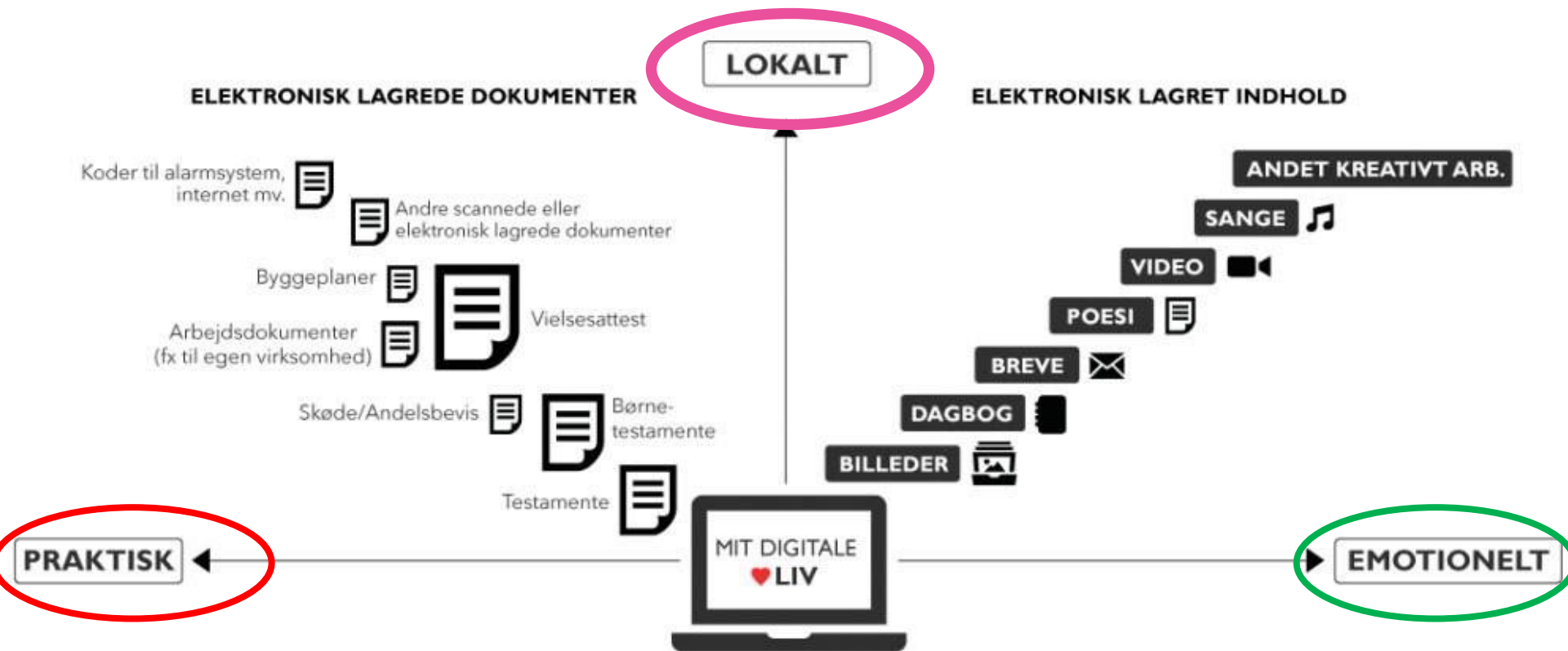

"Dit digitale liv": 4 områder

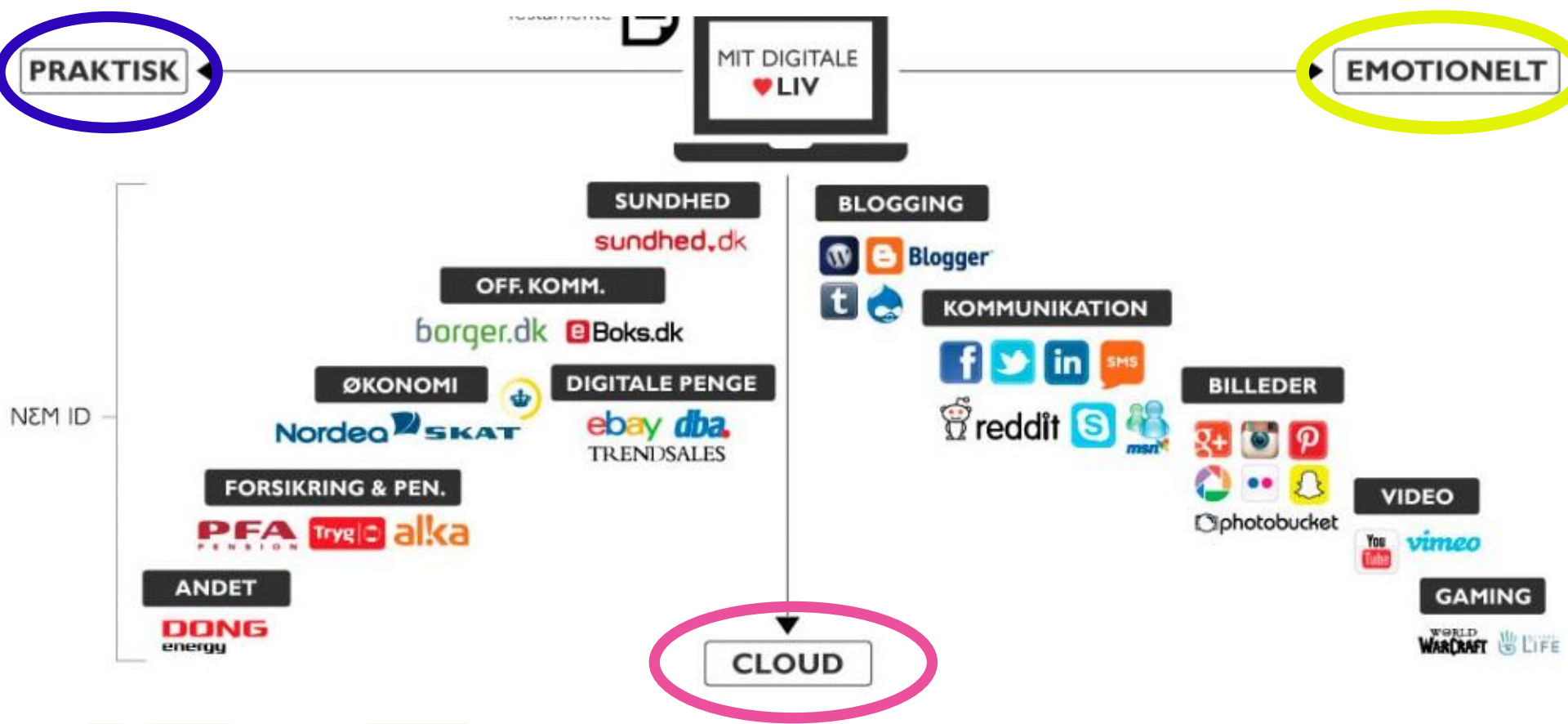
Digitalt liv: a1 og a2 = "lokalt"

Lokalt: din PC, Tablet, Smartphone

Digitalt liv: b1 og b2 = "ude i Skyen"

Skyen: "Det offentlige", "dine fotos"/mails

Danskernes digitale forbrug, 2023 (1/2)

Antal brugere:

- 92 pct. af de 15-89 årige er på internettet **hver dag**.
- For de 75-84-årige er andelen 69 pct.

MitID: 5,2 mill. brugere,

- 75 % er trygge ved at bruge MitID
- 82 % bruger MitID mindst 1 gang om ugen

Digital Post: 5,2 mill. brugere tilmeldt,

- 92 % er nu tilmeldt. (Målsætning i 2015 var 80 %).
- 5,8 % er fritaget for Digital Post

Danskerne's digitale forbrug, 2023, (2/2)

Borger.dk bruges 6,2 mio gange per måned

Sundhedskort app er downloadet for 2,9 mio borgere

Kørekort app er downloadet 2,7 mio borgere

- Kørekort app bruges 51.000 gange i døgnet

NemKonto: 5,7 mio Nemkonti

- 94 mio. betalinger bliver årligt udført via NemKonto,

NemSMS: 3,9 mio er tilmeldt

- 16 mio. beskeder sendt via NemSMS i 2023

- Men der er jo stadig en (lille) gruppe borgere, der er **ikke er "digitale"**

Det digitale "Forbrug", 2023 (1/4)

Smartphonen

kom i 2007,

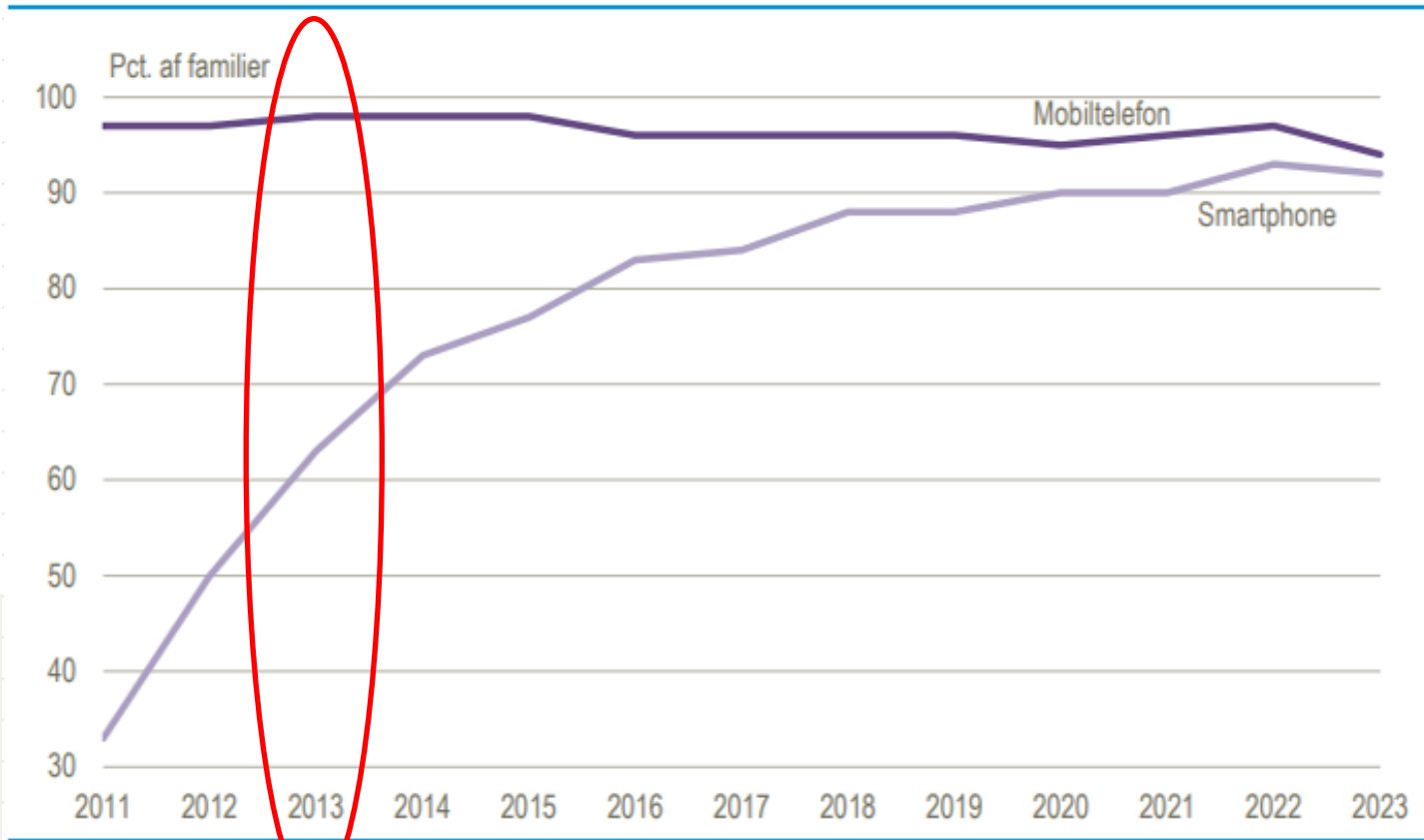
men overtager
i 2013,

Og har
domineret
siden,

Nu i 11 år

94 % af
befolkningen
har en

Familiers besiddelse af smartphones og mobiltelefoner. 2011-2023

Det digitale "Forbrug", 2023 (2/4)

Brugen af Internettet

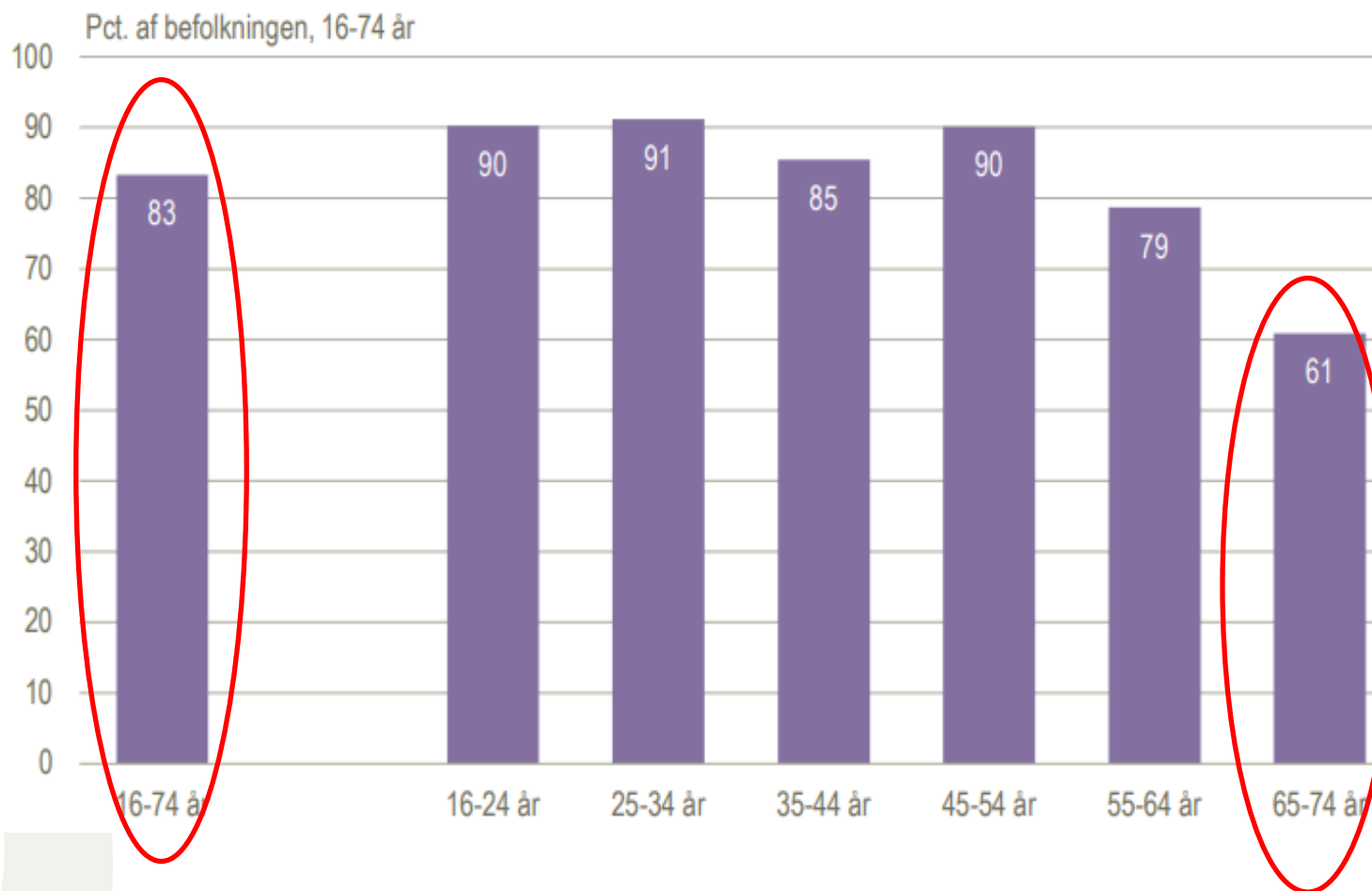
Husk:
Brugt flere
gange dagligt

Over 65: 61 %
på flere gange
dagligt

Teleudbydere:

- **Abonnement**
- **pris,**
- **hastighed.**

Personer som har været på internettet flere gange dagligt. 2023

Det digitale "Forbrug", 2023 (3/4)

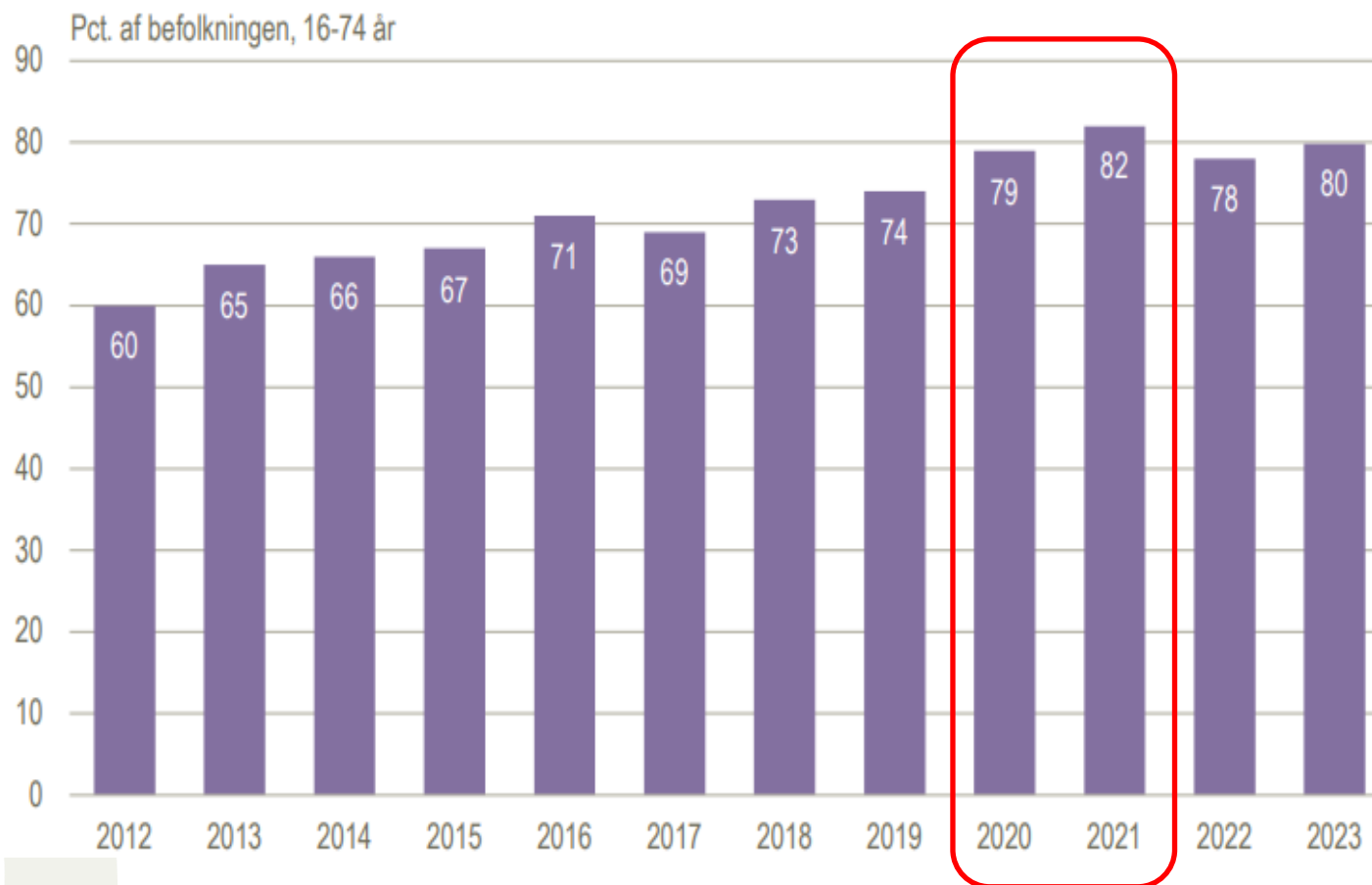
Udviklingen i online handel

2020 og 2021:
Covid-19
(Corona)
indflydelsen

**80 %
handler på
nettet**

Risici og
"svindel"
stiger

Andel, der har handlet online inden for de seneste tre måneder. 2012-2023

Det digitale "Forbrug", 2023 (4/4)

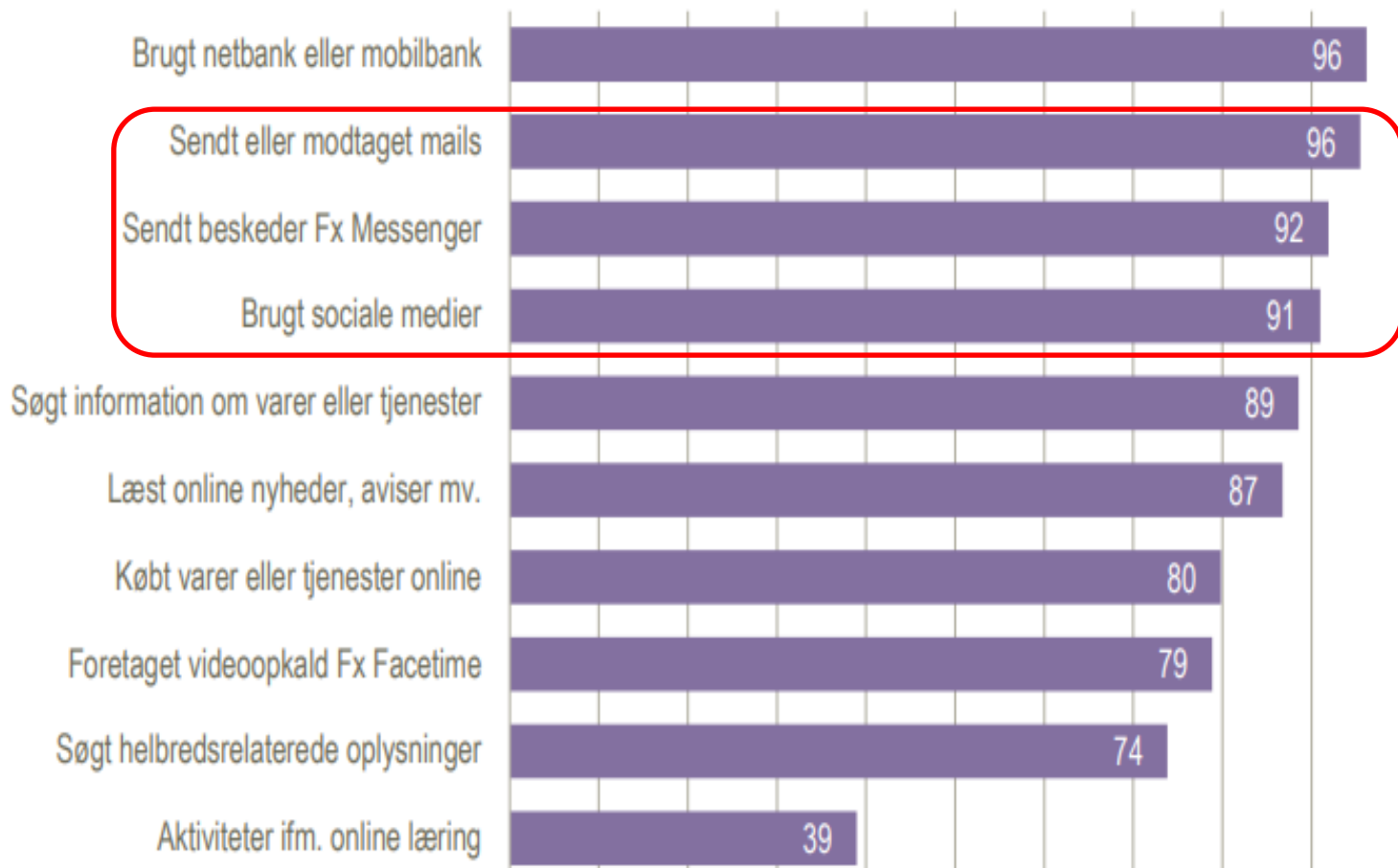
"Hvad laver vi"

Praktisk:
Netbank
(96 %)

"Kommunikation":

Mail,
Beskeder,
Facebook
(90- 96 %)

Udvalgte aktiviteter på internettet. 2023

Digitalt liv: "Hvad har du selv (1/4)"

Kategori	Service / emne	Adgang via	Type
Offentlige services	"Borger.dk"	MitID	"Skyen" praktisk
	"Sundhed.dk"		
	SKAT	Adgangskode	
	Lægehuset	Adgangskode	
Forsyningservices	Biblioteket	Adgangskode	"Skyen" praktisk
	Dit EL-selskab	Adgangskode	
	Dit vandværk		
Tele-service	Dit "varme / energi" selskab	Adgangskode	"Skyen" praktisk
	Dit Bredbånd / mailkonto		
	Dit TV-abonnement		
Sociale medier	Dit mobil-abonnement	Adgangskode	Primært
	Microsoft konto		
	Google konto		
	Apple konto		"Skyen" Emotionelt = privat
	Facebook		
	Messenger / iMessage		
	Twitter (X)		
	LinkedIn		
	Whatsapp		
	Instagram		
	Snapchat		
	TikTok		
Dropbox / OneDrive / iCloud (Apple)			

Digitalt liv: "Hvad har du selv (2/4)"

Kategori	Service / emne	Adgang via	Type
Finansielle institutioner	Din bank	MitID	"Skyen" praktisk
	Din pension	MitID	
	Mobile Pay	PIN-kode	
	ApplePay, AmazonPay, GooglePay	PIN-kode	
	Betalingskort (Dankort, Visa, Master)	PIN-kode	
	Benzin betalingskort	PIN-kode	
Forsikringer	Bil	MitID	"Skyen" praktisk
	Bolig		
	Indbo	eller	
	Fritid /ulykke	Adgangskode	
	Rejse		
Foreninger	Dating, eks. Tinder (600.000 i 2023)	Primært	"Skyen"
	Private interesser (Kultur, Sport, ..)	Adgangskode	blandet
	Eks. Forbrugerrådet "Tænk"		praktisk
	Eks. Ældre Sagen		Emotionelt
	Eks. Danmarks naturfredningsforening		(=privat)
Sundheds app's	Min Sundhedsplatform	Adgangskode	Lokalt, tablet, smartphone
	"Min Sundhed"		
	Sundhedskortet		
	Medicinkort, Apoteket		

Digitalt liv: "Hvad har du selv (3/4)"

Kategori	Service / emne	Adgang via	Type
Streaming tjenester	Netflix	Adgangskode	"Skyen" Emotionelt = privat
	Spotify		
	Disney +		
	HBO / Amazon		
	YouTube		
Indkøb / Rejser / Billetter	BroBizz A/S	Primært	"Skyen" praktisk
	Det blå Rejsekort	Adgangskode	
	Bogforlag, e-bøger		
	"Online indkøb"		
	"Den blå avis"		
	Pricerunner		
	"Billetnet", "Billetten", "Kino Danmark"		
	Rejseselskaber:		"Skyen" Emotionelt (=privat)
	Startours, Spies, Apollo		
	SAS, Norwegian, Ryan Air		
	Hotel / rejse service:		
Booking.com, Hotels.com, Trivago			

Digitalt liv: "Hvad har du selv (4/4)"

Plus alt det, du har på din PC, Tablet, Smartphone

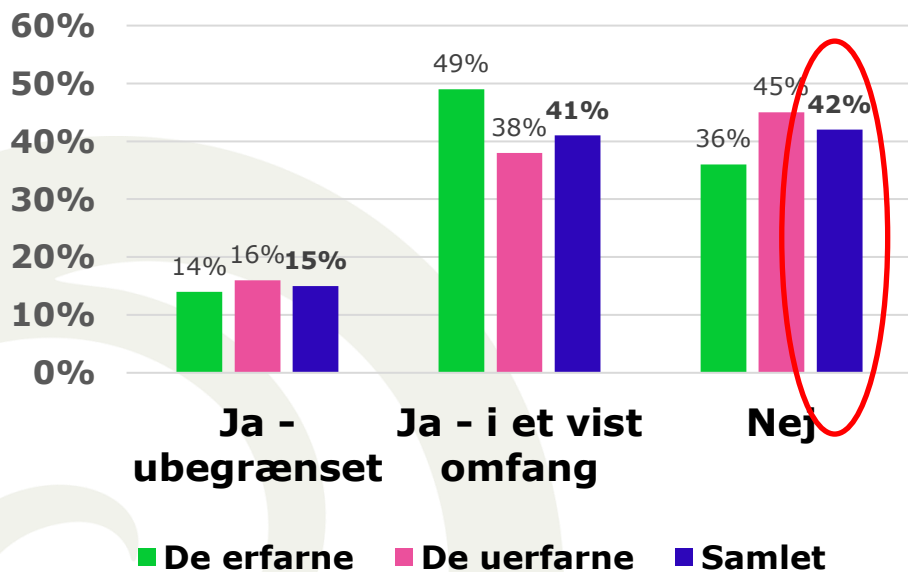
- Dagbøger, rejsebeskrivelser, familiesange,,,,,,
 - Fotos, videoer
 - Kontakter, E-mails
-
- *KVINDE, 48 ÅR: Min mor ligger for døden, og jeg ved ikke, hvordan jeg får fat i alle de billeder, hun har taget til jul, fester og ferier. Jeg er bange for at miste alle vores skønne minder sammen.*
 - *MAND, 33 ÅR: Hvad sker der med min Facebook-profil og alle mine billeder på mobilen, når jeg ikke er her mere? Lever jeg videre på nettet?*

Dit Digitale liv: "Hvem har adgang"

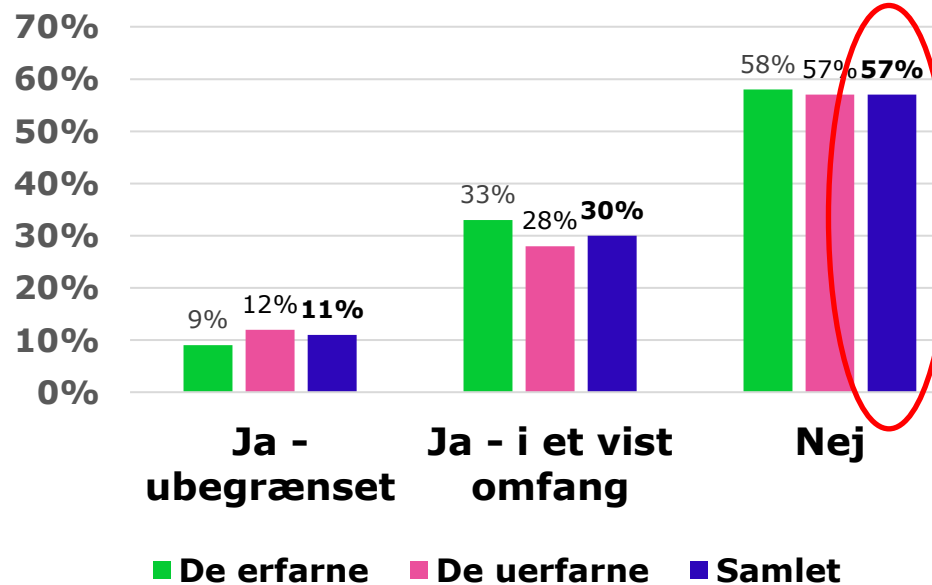
Oversigt over danskernes kendskab til og adgang til deres nærmestes adgangskoder

Kilde: "Liv & Død"

Lokalt: Adgangskoder til oplåsning af enheder

Skyen: Adgang til sociale medier og online konti

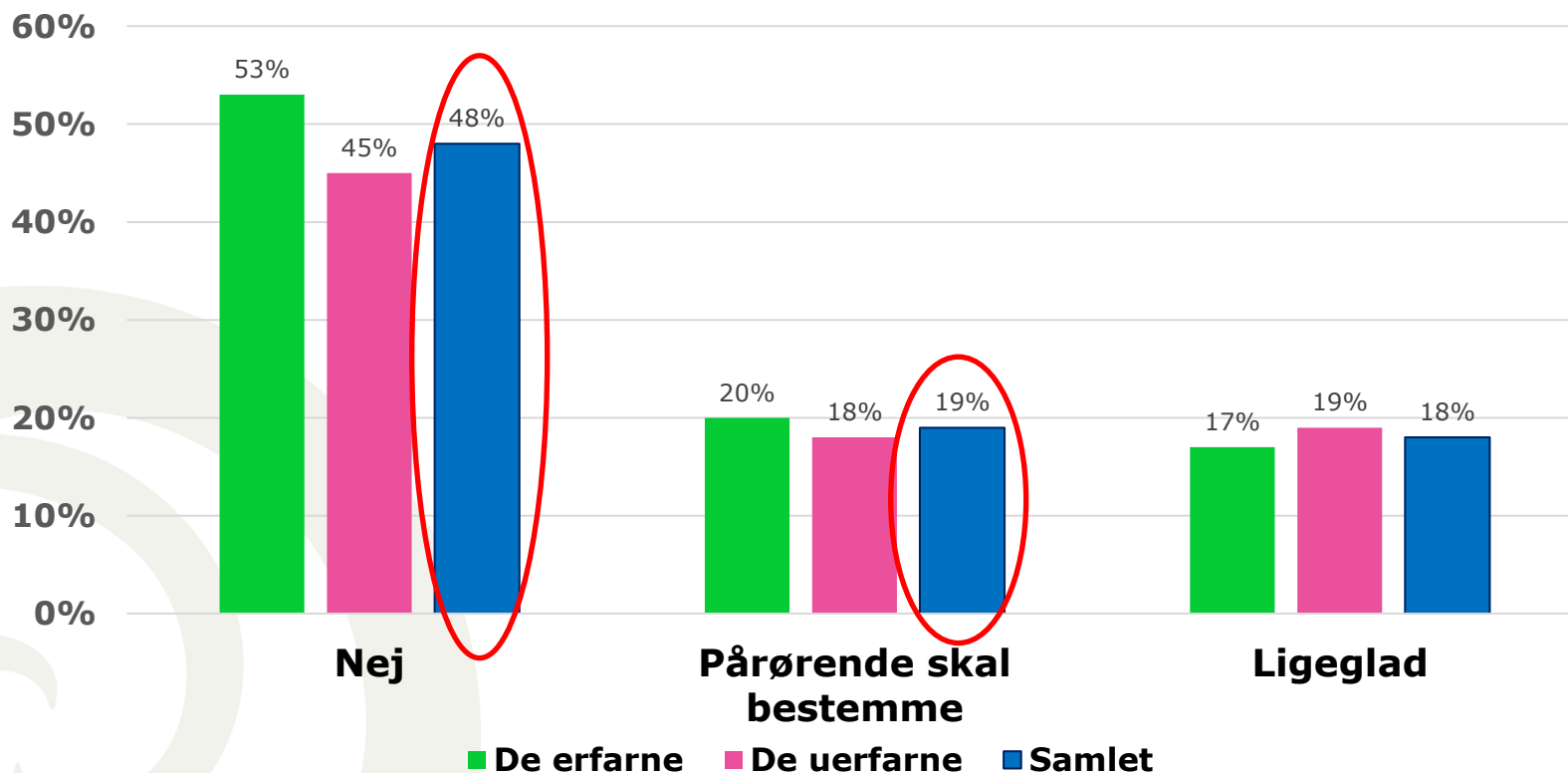

Dit Digitale liv: "Hvad skal der ske"

Danskernes ønsker om deres profiler på de Sociale medier og Online konti

Kilde: "Liv & Død"

Skyen: Skal dine konti gemmes efter din død ?

Dit Digitale liv = Din digitale arv

Hvor der er et liv – er der også en arv.

Hvad har du gjort ?

Hvad kan du gøre.

"Dit Digitale liv og din Digitale arv"

Endelig 😊: Pause, 10 minutter

(er der for meget at huske 😊)

(men gennemgå det i "ro og mag" derhjemme)

Den administrative proces ved dødsfald, 1/3

1. Dødsattest og anmeldelse.

Step 1a, Dødsattest:

- Udfyldes digitalt af læge / sygehus.
- Tilgår **digitalt** begravelsesmyndigheden (Typisk kirkekontoret)

Step 1b, Anmeldelse af dødsfald:

- Udfærdiges digitalt af pårørende (eller via fuldmagt af bedemand)
- Med procedure for begravelse / bisættelse
- Tilgår **digitalt** begravelsesmyndigheden (Typisk kirkekontoret)

2. Godkendelse og information til "det offentlige".

Step 2a, Godkendelse af anmeldelsen:

- Begravelsesmyndigheden (kirkekontoret) kontrollerer gyldigheden af alle formalia ang. anmeldelse af dødsfaldet (**gyldig dødsattest og gyldig anmeldelse**)
- Der udfærdiges en "begravelses- / bisættelsesattest" som fremsendes til anmelderen.

Step 2b, Information til "det offentlige":

- Begravelsesmyndigheden (kirkekontoret) rapporterer via dødsattesten **digitalt** til
 - Folkeregisteret (CPR-registeret),
 - Kommunens socialforvaltning,
- og via anmeldelsen til
 - Skifteretten

Den administrative proces ved dødsfald, 2/3

3. Offentlig service og Finansielle institutioner.

Step 3a: Information til "MitID":

Via Folkeregisteret afgives der **digitalt** besked til "MitID", derved lukkes **borgerens adgang til brug af MitID**, typisk:

- Borgerens "Borger.dk" / "Sundhed.dk"
- Digital Post, E-Boks,
- Bankers netbank,
- SKAT,
- Forsikringselskaber,
- Forsyningstjenester (vand, varme, [el](#)...)

Step 3b: Bankkonti:

Borgerens bankforbindelser lukker for adgangen til borgerens konti (også fælleskonti).

4. Offentlig service og Finansielle institutioner.

Step 4a: Digital Post, E-Boks:

Der kan hos E-Boks søges om adgang til den afdødes E-Boks.

Step 4b: Skifteretten:

Der kan hos skifteretten søges om adgang til bankkonti, som banken så kan efterkomme efter bankes regler.

Processen ved dødsfald, 3/3

Dødsfald i udlandet.

- Ved dødsfald i udlandet er det de **lokale myndigheder i det pågældende land**, der udfylder dødsattesten.

Specielt for grænselandet.

- Der eksisterer en samarbejdsaftale mellem den danske og den tyske ambulanceservice (inkl. helikopter service),
- Derfor sker det "ofte", at en dansk borger bliver bragt til et hospital i Flensburg / Niebüll, og
- derfor kan dødsfaldet ske i Flensburg / Niebüll, og derfor er det **de tyske regler, der er gældende** i forbindelse med registrering og udlevering af liget.

Borgerservice, ved dødsfald, 1/2

Adgang til afdødes skatteoplysninger

Ægtefælle i uskiftet bo

- Du får automatisk adgang til din afdøde ægtefælles skatteoplysninger.
- Det sker cirka 14 dage **efter**, at skifteretten har udstedt en skifteretsattest.

Log på "SKAT", "Tast selv"

- Vælg *Adgang med autorisation*,
- Log på med MitID,
- Indtast afdødes personnummer og vælg *Fortsæt*, Herefter kommer du til afdødes TastSelv-menu.

Adgang for kontaktperson for privat skiftet bo

- Skifteretten udpeger en kontaktperson for et privat skiftet bo.
- Det sker efter ansøgning eller ved det første møde i skifteretten.
- De giver SKAT besked om boets kontaktperson cirka 1-2 uger efter, at de har udstedt en skifteretsattest.
- Kontaktpersonen kan derefter ringe til SKAT og få autorisation til afdødes TastSelv-side.

Bankernes procedure ved dødsfald, 1/2

Oplysning om dødsfald

Oplysning om et dødsfald kan komme

- a) Via det offentlige CPR-register – banken indhenter dagligt oplysning om dødsfald,
Dette er en praksis, der sker i alle banker i Danmark
 - b) via den/de efterladte til afdøde – de kan henvende sig i en afdeling eller ringe til banken
- Skifteretten er den eneste instans, der kan råde over afdødes midler, indtil der foreligger en skifteretsattest
 - Banken vil (typisk) betale rimelige begravelsesudgifter, hvis der er midler nok i boet.
 - Hvorledes den efterfølgende procedure er, er forskellig fra bank til bank

Bankernes procedure ved dødsfald, 2/2

Hvad gør en bank (typisk) ved et dødsfald?

- Afdødes konti, fælles konti, kort etc. bliver spærret
- Adgang til afdødes konti via Mobilbank ophører
- Er der ingen oplysning om ægtefælle, slettes alle **betalingsaftaler** (f.eks. Betalingsservice)
- Er der en ægtefælle, **der er kunde i samme bank**, vil betalingsaftaler blive flyttet til ægtefællens konto
- En god ide at have egen konto med et lille indestående - til at klare udgifter den første tid efter et dødsfald
- Indgår der pension på spærret konto i afdødes navn, vil banken være behjælpelig med at få pension flyttet til en konto i ægtefællens navn

Din digitale arv, - et par gode råd ^{1/2}

En god måde at komme i gang på – for dig

- Lav en oversigt over dine digitale konti.
(Tip: søg på dit navn via Google)
- Skriv brugernavne og adgangskoder ned, læg dem i en lukket kuvert blandt de andre personlige papirer.
- Gør dig klart, hvad du vil videregive. Det kan være billeder, mails, adgangskoder mv.
- Tænk også over, hvad andre **ikke skal** se efter din død.

Din digitale arv, - et par gode råd ^{2/2}

Hvis det er dig, som er pårørende:

- Skal du have adgang til - eller lukke profiler på sociale medier, kan det blive **en besværlig affære.**
- De fleste sociale medier kræver, at man udfylder en formular og **vedhæfter dåbsattest, dødsattest og/eller skifteretsattest.** Desværre er formularen ofte svært tilgængelig.
- Er det sociale medie ikke samarbejdsvillig, er det svært at gøre noget, da medierne som regel er udenlandske og dermed ikke reguleret af dansk lovgivning.
- **Rettidig omhu** - altid en god ide 😊.

Din digitale arv: Lokalt, "praktisk"

Har du husket at videregive dine login-oplysninger?

- Nedskriv dine brugernavne og adgangskoder, gem dem sammen med dine personlige papirer eller hos familien.
- Du kan også gemme adgangskoderne i et dokument i e-Boks, som din familie kan få adgang til efter din død (pas på tiden), eller i "Min Sidste Vilje".

Gem de vigtigste filer og slet det, andre ikke må se

- Ryd løbende op i dine filer og konti og gem det vigtigste til familien på fx et USB-stik eller en ekstern harddisk. Overvej også, om der er filer og konti, som de nærmeste **ikke må kende** til.

E-Boks er også til familieportrætter og kontrakter

- Den digitale postkasse **e-Boks** er ikke kun til dokumenter fra det offentlige, banker, forsikringselskaber o.l.
- Du kan også gemme familiefotos, fødselsattest, m.v. i e-Boks (en enkelt fil må max. være på 100 MB, og der er max 1 GB til rådighed).

Hvor kan du også gemme filerne?

- i **e-Boks** og give dine pårørende adgang til filerne.
- på cloudtjenester ("Skyen") som fx Onedrive, Google Drev, Dropbox, iCloud.

Din digitale arv: Lokalt, "Emotionelt"

Lokalt: din PC, Tablet, Smartphone

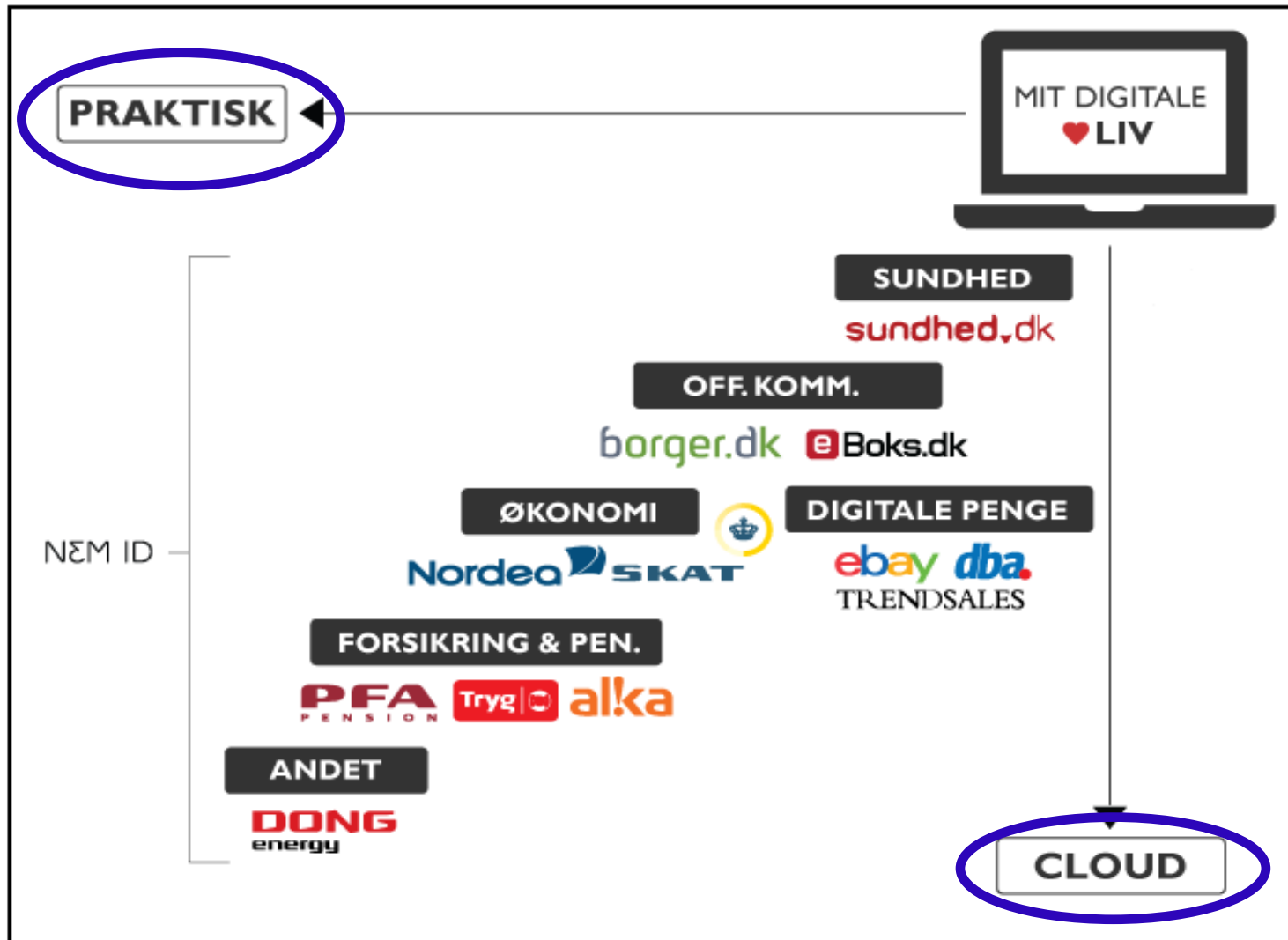
Login-oplysninger er vejen til filerne

- Har du brugernavne og adgangskoder til computer, tablet og smartphone, kan du få adgang til alle de filer, som ligger gemt der.

Hvad gør du, hvis du ikke kan få adgang til computeren?

- Hvis du ikke har login-oplysningerne og kan komme ind på hverken computer, tablet eller smartphone, kan alle filerne desværre være gået tabt.
- *Nogle computerfirmaer kan måske hjælpe med at låse computeren, tabletten eller smartphonen op.*
- Det er muligt at gemme mange forskellige slags filer i e-Boks, og her ligger måske de fotos og dokumenter, du leder efter?

Din digitale arv: Skyen, "praktisk"

Din digitale arv: Skyen, "praktisk"

Kommunikation med "det offentlige" via MitID.

- MitID er personligt, og man må ikke oprette eller benytte MitID for en anden person.
- Fuldmagt: Flere myndigheder har indført digitale fuldmagtsløsninger, således at en person kan give elektronisk fuldmagt til familie, venner, advokat, revisor eller andre.

Om "Borger.dk" og "Sundhed.dk"

- Opret en fuldmagt til "det offentlige" (34 fuldmagter)
- dine nærmeste kan ikke få adgang til myndighedernes oplysninger om dig,
- Opret fuldmagt til "Sundhed.dk" (dine e-journaler),
- Din familie er derfor nødt til at tage kontakt til fx det sygehus, du har været indlagt på, for derigennem at få de informationer, de søger.

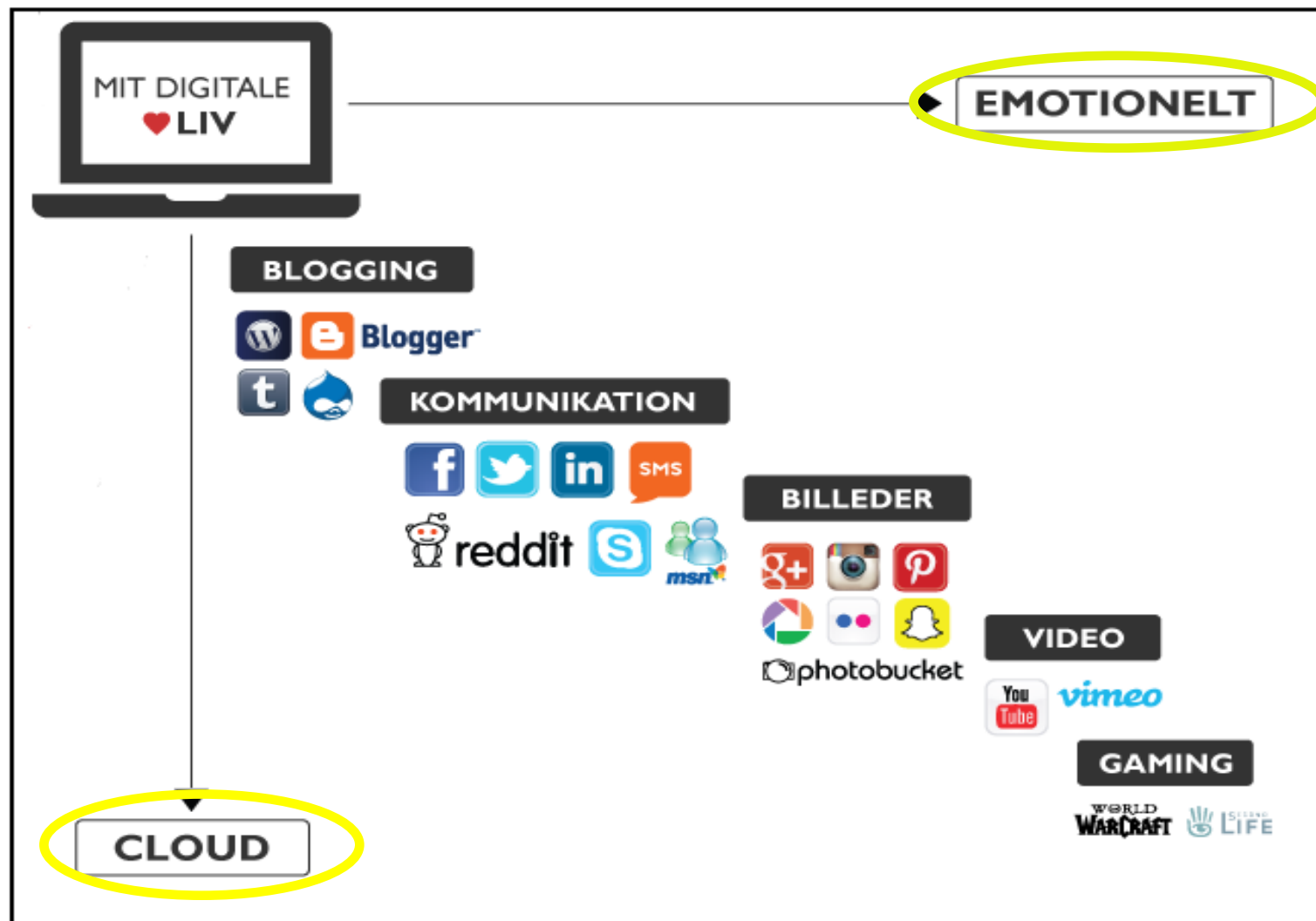

Din digitale arv: Skyen, "praktisk"

Om Digital Post og e-Boks.

- Dokumenter fra det **offentlige** gemmes i Digital Post **i 5 år** efter dødsfaldet,
- Dokumenter fra **private**, fx forsikringssselskaber eller banker, gemmes i **15 måneder** fra dødsfaldet i e-Boks, hvorefter de automatisk vil blive slettet.
- Opret fuldmagt til Digital Post og e-Boks.
- Efter et dødsfald: Hvis du har brug for at læse afdødes digitale post, skal du indsende **formularen "Etablering af adgang til afdødes e-Boks"** via e-Boks.dk.
- Sammen med denne ansøgning skal der fremsendes:
 - Dødsattest, Skifteretsattest, evt. Fuldmagt (påkrævet hvis der er anført mere end en arving på skifteretsattesten)
- I praksis betyder dette, at pårørende **først kan få adgang til afdødes e-Boks uger efter dødsfaldet**, fordi der skal en skifteretsattest til, så man skal ikke gemme "Sin sidste vilje" på e-boks.

Din digitale arv: Skyen, "Emotionelt"

Skyen: "Emotionelt", Generelt

Generelt for Sociale medier

- Søg og læs regler på nettet for dit Sociale medie
 - Facebook, Instagram, Whatsapp, Snapchat,,,,,
- **Teknologiske muligheder kan skifte**
- **Regler kan hurtigt skifte,**

Din digitale arv: Skyen, "Emotionelt"

Hvad skal der ske med dit liv på nettet?

- Din familie vil måske omdanne din Facebook-side til en mindeside,
- Eller de vil lukke din Instagram- og LinkedIn-konto,
- Eller ønsker at få adgang til de cloud-tjenester, hvor du har feriefotos og videoer fra familiesammenkomster.

Dine koder er guld værd

- Hjælp dine nærmeste med at få adgang til dine data ved at gemme adgangskoderne blandt dine personlige papirer eller hos familien.
- Eller gem dine koder i e-Boks, som din familie kan få adgang til
- Eller skriv dem ind i fx "Min Sidste Vilje",

Skyen: "Emotionelt", Facebook

Vejledning til Facebook

- 4,5 mill. brugere i DK
- Du kan under Facebooks indstillinger indskrive dine egne ønsker til, hvad der skal ske med din Facebook-profil, den dag du dør,
- skal den slettes eller omdannes til en mindeside, som en såkaldt eftermælekontakt skal stå for.
- Vælg "Indstillinger", "Sikkerhed" og "Eftermælekontakt",
- Her kan du vælge, hvem der får adgang til din profil, og om der skal "laves et mindesmærke", når du dør.

Er du pårørende.

- Hvis du har fået brugernavn og adgangskode, har du mulighed for at logge ind på profilen og herefter slette den.
- Men du kan også anmode Facebook om at slette profilen eller omdanne siden til en mindeside ved at udfylde [en formular på Facebooks hjemmeside.](#)

Skyen: "Emotionelt", Google

Vejledning til din Google konto

(Android tablet, Smartphone, Google +, Gmail, G-drev)

Du kan selv opdatere din profil før din død.

- Vælg "Personlige oplysninger og privatliv", "Administrer dit indhold", "Tildel en kontoadministrator".
- Her kan du beslutte, hvem der skal ha' adgang til din konto, når du dør.

Er du pårørende.

- Du har brug for brugernavn og adgangskode, hvis du ønsker at få adgang til en Google-konto, gemte e-mails, dokumenter og fotos eller videoer på You Tube (Google ejer YouTube).
- Google bruger det samme brugernavn og kodeord på tværs af alle platforme

Hvis du vil lukke en Google-konto

- Hvis du har brugernavn og adgangskode, kan du logge ind og derefter lukke kontoen.
- Du kan også anmode Google om at lukke kontoen ved at udfylde en [formular om lukning af kontoen](#) – husk at indsende ID og dødsattest.

Skyen: "Emotionelt", Instagram

Vejledning til Instagram

- Der er ca. 2.800.000 bruger i DK
- Instagram er en fotodelingsapp, hvor brugeren kan dele billeder og videoer med sine "følgere" (bruges meget af **Influencers**)

Er du pårørende.

- Har du afdødes brugernavn og adgangskode, kan du selv slette kontoen.
- Du kan – som familie til afdøde – få Instagram til at slette profilen ved at udfylde [formularen på Instagrams hjemmeside](#).
- eller du kan anmode om at få profilen omdannet til et mindemærke ved at udfylde [formularen på Instagrams hjemmeside](#).

Instagram kræver dokumentation

- Skal profilen slettes, skal Instagram have dokumentation for død og relation til afdøde – fx en dødsattest, afdødes fødselsattest eller fuldmagt.
- Skal profilen omdannes til mindesmærke, skal du dokumentere dødsfaldet gennem fx en nekrolog eller nyhed om dødsfaldet og oplyse dødstidspunktet.

Mindesmærker på Instagram

- Hvis profilen omdannes til et mindesmærke, kan den ikke på nogen måde ændres. Afdødes opslag forbliver på Instagram og er synlige for den målgruppe, de blev delt med.

Skyen: "Emotionelt", LinkedIn

Vejledning til LinkedIn

- LinkedIn er et erhvervsorienteret socialt netværkssite, hvor brugerprofilerne er bygget op som et CV med oplysninger om uddannelse og erhvervs erfaring.
- Der er ca. 1,5 millioner danskere på LinkedIn.

Hvis du vil slette en LinkedIn-profil,

- du skal have brugernavn og adgangskode for at få [adgang til profilen for derefter at slette den.](#)
- du kan også anmode LinkedIn om at slette profilen ved at udfylde [formularen, der ligger på LinkedIns hjemmeside.](#)
- Hvis LinkedIn skal slette en profil, kræver de, at du oplyser bl.a.:
 - afdødes navn, link til afdødes profil, hans eller hendes seneste arbejdsplads, din relation til afdøde.

Dit digitale liv – før det bliver arv

- **Rettidig omhu**
- **Gør det nemt for dine pårørende**

Lykke til

